

Анонси:

У Івано-Франківську відбудеться дводенний тренінг для освітян за Посібником «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді»

14-15 квітня у Чернігові пройде тренінг для дівчат із сільської місцевості «Крок у майбутнє»

На початку травня у Києві відбудеться майстер-клас із методики соціального театру

У Києві та Харкові за підтримки UNFPA пройдуть тренінги для сімейних лікарів

У травні відбудеться Всеукраїнський тиждень планування сім'ї

Науково-практичні конференції щодо репродуктивного здоров'я та здоров'я жінок

Просвітницька діяльність Клінік, дружніх до молоді

Новини та практики

Освітняни Вінниці та Івано-Франківська навчалися працювати за Посібником «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді»

Реабілітаційна програма для жінок, що перехворіли на рак молочної залози

Тренінги для медичних працівників щодо надання послуг з репродуктивного здоров'я у випадках ґендерного насильства пройшли у Вінниці та Львові

Адвокація прийняття районних заходів з питань РЗ у Голій Пристані

На Кіровоградщині освітяни працюють за Програмою для батьків «7 кроків назустріч»

Профілактична робота із осудженими у Голій Пристані

Адвокація права ВІЛ-позитивних жінок на доступ до сервісів з РЗ/ПС

У березні Україна приєдналася до Глобального тижня здоров'я підлітків

Всеукраїнська акція «Безпечне кохання»

Міжнародний день «Нуль дискримінації» відзначили у Херсоні

Публікації:

[Тема статевого виховання в практиці викладання предмету «Основи здоров'я»](#)

Освітняни Вінниці та Івано-Франківська навчалися працювати за Посібником «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді»

У лютому та березні у Вінниці та Івано-Франківську продовжилися тренінги із використання Посібника «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді», створеного Благодійним фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» з метою посилення спроможності освітян здійснювати статеве виховання учнів 9-11 класів. Заходи відбулися за підтримки БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» та Міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF.

Зокрема 8-9 лютого тренінг для вихователів шкіл-інтернатів, ліцеїв, закладів професійно-технічної освіти, обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей пройшов на базі Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. А 27-28 лютого можливість здобути нові знання та навички мали соціальні педагоги та практичні психологи закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування. Працювали із освітянами підготовлені тренерки Галина Дмитрів, Наталія Глинянюк та Ліля Крикун.

А у Вінниці силами спеціалістів Вінницької академії неперервної освіти тренінг був організований для вчителів з основ здоров'я міста. Захід пройшов 26 березня на базі Вечірньої загальноосвітньої школи II-III ступенів №24 Вінницької міської

ради, а тренерами були Віктор Гусев, Тамара Пенедюк та Юлія Охріменко.

Як показав аналіз оціночних анкет, учасники та учасниці тренінгів планують застосувати отримані знання та досвід під час проведення уроків з основ здоров'я, позакласних або виховних заходів, годин практичного психолога. Значна частина також зазначила, що планує: (1) організувати навчання для вчителів / соціальних працівників / психологів із застосування Посібника «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді» у своєму навчальному закладі; (2) користуватися інформацією із Посібника на батьківських зборах; (3) використовувати нові знання в процесі виховання власних дітей.

Реабілітаційна програма для жінок, що перехворіли на рак молочної залози

З 19 по 31 березня на базі санаторію «Трускавець», що на Львівщині, проходила реабілітацію група жінок, що перехворіли на рак молочної залози (РМЗ). Реабілітаційна програма, що являє собою комплекс діагностичних обстежень та лікувально-профілактичних процедур, спрямована на подолання ускладнень, закріплення стійкої ремісії та відновлення захисних сил організму після лікування РМЗ. Програма організовується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у партнерстві з компанією «MARY KAY Україна» вже 12 років поспіль.

Цього разу 20 жінок з різних куточків України мали змогу покращити своє здоров'я та самопочуття, користаючись послугами санаторію та спілкуючись між собою, що також вкрай важливо: можливість спілкування рівний-рівному додає терапевтичного ефекту та сприяє покращенню фізичного та емоційного стану жінок, посилює впевненість у подоланні захворювання та його наслідків.

Тренінги для медичних працівників щодо надання послуг з репродуктивного здоров'я у випадках ґендерного насильства пройшли у Вінниці та Львові

19-21 та 22-24 лютого у Львові, а 12-14 та 15-17 березня у Вінниці пройшли триденні тренінги для медичних працівників на тему «Організація та надання послуг з репродуктивного здоров'я у випадках ґендерного насильства». Заходи були організовані БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках проекту Фонду народонаселення ООН в Україні / UNFPA «Відповідь на гострі гуманітарні потреби найбільш вразливих жінок та неповнолітніх дівчат, які постраждали від збройного конфлікту на сході України. Поєднання заходів гуманітарного реагування із вирішенням довготривалих наслідків кризи».

Завданнями тренінгів було ознайомити учасників та учасниць із медико-соціальними аспектами ґендерного насильства, та обговорити шляхи вдосконалення координації співпраці з медичними установами первинної ланки, мобільними бригадами, Центрами соціальної допомоги населенню, поліцією.

Із медиками в рамках обох тренінгів працювали Оксана Бабенко, кандидат медичних наук, доцент, лікар вищої категорії, Олена Голоцван, кандидат медичних наук, психолог, психотерапевт, сексолог, лікар вищої категорії. Додаткову інформацію про проект та його цілі надавали Богдан Підвербецький, Радник з програмних питань представництва Фонду народонаселення ООН

в Україні, Галина Майструк, Голова правління БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї», та Олена Родіоненко, менеджер програми запобігання конфліктам, сприяння стабільності та безпеці в Україні Посольства Великої Британії в Україні. Загалом в рамках заходів навчання пройшло 109 осіб – акушер-гінекологів, сімейних лікарів, психологів та медичних сестер.

Адвокація прийняття районних заходів з питань РЗ у Голій Пристані

Протягом лютого-березня 2018 р. представниці БО «Фонд громади міста Гола Пристань «Свята Ольга» ініціювали прийняття районних заходів з питань збереження репродуктивного здоров'я. Так у лютому під час засідання громадської ради при Голопристанській районній державній адміністрації були прийняті рекомендації про розгляд питання збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї на колегії районної адміністрації. За результатами колегії прийнято розпорядження голови РДА щодо удосконалення роботи з питань збереження РЗ/ПС відповідними структурними підрозділами, закладами, об'єднаними територіальними громадами. План заходів, розроблений за участі БО «Свята Ольга», був затверджений органом виконавчої влади та направлений до виконавців. Тож протягом року відбудеться серія круглих столів, семінарів, профілактичних акцій, що сприятимуть покращенню стану репродуктивного здоров'я Голопристанського населення, формуванню прихильності до здорового способу життя.

На Кіровоградщині освітяни працюють за Програмою для батьків «7 кроків назустріч»

28 березня у Знам'янській загальноосвітній школи I-III ступенів №6 Знам'янської міської ради Кіровоградської області провели семінар-тренінг для класних керівників 5-11 класів із використання Програми «7 кроків назустріч: Дружні зустрічі з батьками з питань збереження здоров'я та статевого виховання дітей та підлітків». Допомогала колегам працювати за Програмою

заступник директора з виховної роботи Катерина Садигова. Тепла та доброзичлива атмосфера заняття допомогла донести до педагогічного колективу актуальні питання зростання школярів та дала поштовх для впровадження даної програми на засіданнях «Університету батьківства» навчального закладу. Програма «7 кроків назустріч» розроблена Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» та входить до переліку навчальних програм з основ здоров'я, рекомендованих МОН України для реалізації варіативного складника навчальних планів у 2017/2018 навчальному році.

Профілактична робота із осудженими у Голій Пристані

Як навчити молодь вести здоровий спосіб життя, уникати ризикованих статевих стосунків, як сказати «ні» наркотиками, модним енергетичним напоям, - саме про це йшлося на інтерактивній дискусії при районному відділі пробації, організованій представницями БО Фонд громади міста Гола Пристань «Свята Ольга» з нагоди Дня презерватива (13 лютого). Крім теоретичного матеріалу особи, які перебувають на обліку у відділі, мали змогу переглянути документальний фільм «Гришна хвороба», обговорити ризиковані ситуації та шляхи уникнення ВІЛ-інфікування, а ще – отримали буклети «Захисти себе сам» та презервативи.

Адвокація права ВІЛ-позитивних жінок на доступ до сервісів з РЗ/ПС

1 березня поточного року Благодійна організація «Позитивні жінки» за підтримки Всеукраїнської Мережі ЛЖВ розпочала діяльність за проектом «Розбудова спроможності жінок, які живуть з ВІЛ». Проект передбачає підтримку представниць з 10 регіонів України з метою розвитку жіночого лідерства та спроможності впливати на політики та стратегії, від яких залежать здоров'я, благополуччя та життя ВІЛ-позитивних жінок. Географія проекту: Донецька, Дніпропетровська, Луганська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Черкаська, Чернігівська області та місто Київ.

Серед іншого, задачами проекту є:

- Здійснення адвокації щодо забезпечення доступу до послуг зі штучного запліднення для жінок, які живуть з ВІЛ.
- Реалізація адвокаційних заходів для запобігання стигми та дискримінації жінок, які живуть з ВІЛ, в тому числі з метою включення наступних послуг для ВІЛ-позитивних жінок до гарантованого державою пакету: цитологія; мамографія; доступ до всіх видів контрацепції та переривання вагітності; допоміжні репродуктивні технології, зокрема екстракорпоральне запліднення; замісна гормональна терапія для ВІЛ-позитивних жінок 45+; профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ відповідно до останніх протоколів ВООЗ.

Зміни, спрямовані на покращення доступу ВІЛ-позитивних жінок до послуг з РЗ/ПС, планується досягти через внесення пропозицій до Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019-2023 роки, а також шляхом внесення змін до нормативних актів на регіональних та національному рівнях. Проект, що фінансується за кошти Глобального Фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією, триватиме до 31 грудня 2018р.

У березні Україна приєдналася до Глобального тижня здоров'я підлітків

За ініціативи Міжнародного альянсу дослідницьких організацій, що співпрацюють у сфері міжнародних досліджень стосовно охорони здоров'я та поведінкових орієнтацій дітей і молоді (HBSC), та підтримки країн-учасниць альянсу, з 18 по 24 березня 2018 року пройшов І-й Глобальний тиждень здоров'я підлітків. Ця ініціатива є щорічною цілеспрямованою акцією та направлена на привернення уваги громадськості для підвищення рівня здоров'я підлітків. Цього року до ініціативи приєдналися Вірменія, Великобританія, Грузія, Румунія, Словаччина, США, Польща, Португалія, Франція та Україна. В рамках Тижня діяльність була зосереджена на темах, які мали охопити якомога більше проблемних питань, пов'язаних із здоров'ям підлітків, а саме: запобігання насильству, профілактична допомога та вакцинація, здорова дієта та фізичні вправи, психічне здоров'я, сексуальний розвиток та здоров'я, споживання та зловживання психоактивними речовинами, гігієна ротової порожнини. Вебінари, тренінги, дискусії, круглі столи, ігрові майданчики та інші тематичні заходи проходили відповідно до завдань кожного дня. Інформацію щодо Тижня та проведених заходів можна знайти на веб-сайтах та сторінках у соцмережах [Мінмолодьспорту](#), проектів «Інформаційна онлайн-платформа [«Центр Знань»](#), «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді» ([HBSC](#)) та [U-Report](#).

Всеукраїнська акція «Безпечне кохання»

У лютому спеціалісти відділення «Клініка, дружня до молоді» КУ «Сумська міська дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» (м. Суми) ініціювали всеукраїнську акцію «Безпечне кохання», приурочену Всесвітньому дню презерватива, що відмічається 13 лютого.

Основним завданням акції було нагадати підліткам та молоді про питання профілактики ВІЛ/СНІД, зокрема про важливість тестування на ВІЛ. Цікаво, що формат акції виявився настільки вдалим, що у деяких містах заходи організовували не тільки в лютому, а й у березні, і КДМ планують проводити подібні акції для молоді й надалі.

Зокрема, у Сумах заходи, організовані у співпраці із місцевими організаціями, пройшли у кількох навчальних закладах. Так, 13 лютого фахівці КДМ спільно з Сумським обласним Центром профілактики і боротьби зі СНІДом нагадали студентству Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка (СумДПУ) про основні принципи роботи та специфіку КДМ, завідувачка якої Владлена Концевич провела групове до-тестове консультування, озвучила шляхи передачі ВІЛ та розповіла про особисту відповідальність кожної людини щодо свого здоров'я. Психолог КДМ Ольга Хоружа, окрім іншого, говорила про цінності та спілкування, а лікар Сумського обласного Центру профілактики і боротьби зі СНІДом Юлія Луговська нагадала про використання презервативу, а також утримання від статевих стосунків як 100% методу, що не має побічних ефектів. А ще молодь переглянула документальний фільм про життя людини з ВІЛ, мала можливість поспілкуватися в контексті «ромова про потаємне» з лікарем-гінекологом Катериною Краснонос. Після завершення зустрічей молоді хлопці та дівчата отримали методичну літературу та засоби контрацепції, а бажаючі мали можливість пройти тестування на ВІЛ. За схожим сценарієм акцію провели 14 березня у Сумському центрі ПТО з дизайну та сфери послуг, а 15 березня – у Сумському національному аграрному університеті.

До акції долучилися також Клініки, дружні до молоді міст Вінниця, Долин (Івано-Франківська область), Запоріжжя, Кролевець та Шостка (Сумська область), Одеса, Рівне, Харків, Херсон та Червоноград (Львівська обл.).

Так, спеціалісти Центру медико-соціальної допомоги дітям і молоді «Клініка, дружня до молоді» м. Шостка заходи в рамках акції проводили 13 та 14 лютого для студентської молоді державного професійно-технічного навчального закладу «Вище професійне училище», вихованців та вихованок обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей, представників/-ць молодіжної дорадчої ради при міському голові. 15 березня акцію провели і у Шосткінському інституті Сумського державного університету.

Фахівці Херсонської міської клінічної лікарні ім.Є.Є.Карабелеша працювали із учнівством 9-13 лютого. На заходах із молоддю обговорювали міфи щодо статевих стосунків, переглядали тематичні відеофільми та соціальні ролики, фахівці ділилися достовірною інформацією та відповідали на численні запитання. Волонтери КДМ зібрали цікаву та корисну інформацію і зробили стенд, який був використаний під час заходів, а також поширювали серед підлітків буклети та листівки. На додаток, Людмила Павловська, психологиня КДМ, взяла участь у радіопередачі присвяченій питанням статевого виховання підлітків «Крок у доросле життя» на Радіо «Таврія», що вийшла в ефір у проїм-тайм 15 лютого.

Міжнародний день «Нуль дискримінації» відзначили у Херсоні

1 березня, коли відзначається міжнародний день відмови від дискримінації, фахівці Херсонської міської клінічної лікарні ім.Є.Є.Карабелеша спільно з волонтерами провели для студенток коледжів міста тренінги з протидії сексуальному тиску та насильству. Молоді дівчата обговорювали наслідки гендерного насильства для фізичного, психологічного й репродуктивного здоров'я, а також тренувалися говорити «НІ» небажаним сексуальним стосункам, чинити опір тиску з боку протилежної статі та захищати свої права.

Вперше День «Нуль дискримінації» широко відзначили у світі 1 березня 2014 р. під егідою Об'єднаної програми ООН з ВІЛ/СНІДУ (ЮНЕЙДС). Глобальна кампанія спрямована на забезпечення права на гідне життя всіх людей. Расова приналежність, релігійні переконання, національність, сексуальна орієнтація, стать, вік, інвалідність, етнічне походження, мова чи будь-яка інша ознака не повинні бути причиною для дискримінації.

У Івано-Франківську відбудеться дводенний тренінг для освітян за Посібником «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді». Тренінг проходитиме 19-20 квітня на базі Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти за підтримки Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї».

14-15 квітня у Чернігові пройде тренінг для дівчат із сільської місцевості «Крок у майбутнє». Мета заходу - покращити доступ дівчат віком 14-17 років, що проживають у сільській місцевості Чернігівщини, до інформації та можливостей щодо саморозвитку та самореалізації. Учасниці тренінгу покращать свої знання щодо збереження здоров'я, зокрема репродуктивного, відповідальної поведінки та безпечних стосунків; відтренують навички самопрезентації та ораторського мистецтва; отримають інформацію про можливості для активного залучення до громадського життя, в тому числі шляхом волонтерства. Захід буде організовано БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» на базі «Чернігівського навчально-реабілітаційного центру №2» у співпраці із Чернігівським обласним педагогічним ліцеєм для обдарованої сільської молоді та місцевими партнерськими організаціями. Тренінг проходить за проектом «Крок у майбутнє», що реалізується в рамках конкурсу грантів Міжнародного благодійного фонду «Український жіночий фонд».

На початку травня у Києві відбудеться майстер-клас із методики соціального театру.

Майстер-клас «Соціальний театр як метод просвітницької роботи з підлітками та молоддю» буде організований БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у партнерстві з Новим Драматичним театром на Печерську за підтримки Міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF. Проведуть захід Катерина Рубашкіна, акторка театру та кіно, викладач сценічної мови пре-студії Нового Драматичного театру на Печерську, та Вероніка Литкевич, акторка Нового Драматичного театру на Печерську, викладач сценічної мови та акторської майстерності.

У Києві та Харкові за підтримки UNFPA пройдуть тренінги для сімейних лікарів.

23-25 та 26-28 квітня у Києві для сімейних лікарів Донецької та Луганської областей, а **10-12 травня у Харкові** для сімейних лікарів Харківської та Дніпропетровської областей пройдуть тренінги на тему «Основні принципи синдромного підходу лікування ІПСШ у представників уразливих щодо ІПСШ/ВІЛ груп населення». Заходи організує Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках проекту Фонду народонаселення ООН в Україні / UNFPA «Відповідь на гострі гуманітарні потреби найбільш вразливих жінок та неповнолітніх дівчат, які постраждали від збройного конфлікту на сході України. Поєднання заходів гуманітарного реагування із вирішенням довготривалих наслідків кризи».

У травні відбудеться Всеукраїнський тиждень планування сім'ї. У 2018 році Всеукраїнський тиждень планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я відзначатиметься з 13 по 20 травня. Мережа організацій – членів Всеукраїнської Коаліції з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї приєднаються до хвилі інформаційно-просвітницьких заходів в рамках Тижня.

Науково-практичні конференції щодо репродуктивного здоров'я та здоров'я жінок.

У квітні-травні поточного року відбудеться низка науково-практичних конференцій з міжнародною участю щодо репродуктивного здоров'я, зокрема:

27 квітня, м. Київ – «Актуальні питання збереження соматичного та репродуктивного здоров'я жінок»;

10-11 травня, м. Вінниця - «Сучасні аспекти збереження та відновлення здоров'я жінки»;

17-18 травня, м. Київ – «Досягнення та перспективи сучасної сексології та андрології».

Детальніше про ці та інші науково-практичні конференції – [тут](#).

Просвітницька діяльність Клінік, дружніх до молоді:

5 квітня «Клініка, дружня до молоді» міської дитячої лікарні Святої Зінаїди, м. Суми, проведе акцію «Безпечне кохання» для студентів та студенток Університету внутрішніх справ.

Центр медико-соціальної допомоги дітям і молоді «Клініка, дружня до молоді» м. Шостка планує провести у квітні-травні цикл тренінгів для підлітків групи ризику: учнів школи-інтернату для дітей з неблагополучних, малозабезпечених, а також з родин, які опинилися в складних життєвих обставинах, вихованців центру соціально-психологічної реабілітації дітей. Тематика тренінгів: профілактика тютюнопаління, алкоголізму та наркозалежності, профілактика інфекцій, що передаються статевим шляхом та ВІЛ/СНІД, профілактика ранньої вагітності та абортів. А 18 травня пройде просвітницька акція до Дня пам'яті померлих від СНІДу за участю представників молодіжної дорадчої ради при міському голові. Мета заходу – привернути увагу молоді до проблеми ВІЛ, та увагу влади до важливості соціального захисту людей, що живуть з ВІЛ.

Фахівці КДМ Херсонської міської клінічної лікарні ім.Є.Є.Карабелеша запланували:

6 квітня – інформаційний захід до Всесвітнього дня здоров'я «Наш вибір – бути здоровими»;

25-27 квітня – VII-й фестиваль «Молодь обирає здоров'я» (тренінги, зустрічі з гінекологом, перегляд відеофільмів, тематичний концерт, флеш-моб);

14-15 травня – інформаційні заходи до Міжнародного дня сім'ї;

18 травня – вулична акція до дня пам'яті померлих від СНІДу (тестування на ВІЛ швидкими тестами, поширення презервативів, буклетів, флеш-моб);

31 травня - інформаційний захід до Всесвітнього дня без тютюну (зустріч з гінекологом «Репродуктивне здоров'я і куріння», «Здорова дитина: відповідальність батьків», тренінг «Як кинути курити швидко»).